

Интердисциплинарна међународна летња школа *Crossing Media Boundaries: Gender and Writing Across Artistic Media*

У Новој Горици је од 27. августа до 1. септембра 2025. године одржана трећа по реду интердисциплинарна међународна летња школа у оквиру СЕЕПУС мреже *Women Writers in History*. Ове године под називом *Crossing Media Boundaries: Gender and Writing Across Artistic Media* школа је одржана на Универзитету у Новој Горици. Учествовало је више од 20 студената из осам земаља (Србије, Хрватске, Словеније, Пољске, Чешке, Данске, Аустрије, Северне Македоније), предавачи и предавачице из ових земаља, као и предавачице из Холандије и Италије. У оквиру летње школе одржана су предавања и радионице у просторијама Факултета хуманистичких наука, а организован је и излет у Трст.

Првог дана, летња школа је почела уз речи добродошлице које је упутила професорка Катја Михурко (Katja Mihurko), координаторка програма. Уводно предавање одржао је Дарко Илин, главни и одговорни организатор Летње школе, докторанд Универзитета у Новој Горици. На уводном предавању, односно интерактивној радионици, сваки полазник је представио шта за њега или њу представља прелажење граница уметничких медија.

Уводно предавање са Дарком Илином

Затим су уследила предавања Катје Кобалт (Katja Kobalt) о дечијој литератури и илустрацијама које су писале и креирале жене за време Југославије, и Алисије Монтоје (Alicia Montoya), професорке са Универзитета Радбауд, Најмеген, која је одржала предавање о бази података SHEWROTE (*Studying Historical Early Women's Reception: Oeuvres, Texts, Engagements*) и шта тај пројекат представља на пољу дигиталне хуманистике. На крају првога дана, организовано је заједничко дружење у холу факултета у циљу бољег упознавања и размена идеја.

Дружење у холу факултета

Другог дана је уследила кратка екскурзија у Трст, где је професорка Марта Верђинела (Marta Verginella) одржала предавање у згради савеза словенских културних друштава ЕТС (*Zveza slovenskih kulturnih društev* ETS). Предавање је било о *Словенки* (1897-1902), часопису који је проистекао из *Единогласија* (основан око 1870), часописа политичке партије који се између осталог залагао и за учешће жена у јавности. Поред предавања, полазници су имали прилике да истраже град Трст и његово културно наслеђе, не само стопама Џејмса Џојса (James Joyce) и Итала Звева (Italo Svevo), него и женских гласова који су обликовали културну сцену с почетка XX века.

Предавање Марије Верђинеле о часопису Словенка, Трст

У Трсту

Трећи дан започиње радионицом професорке Маше Грдешић (Maša Grdešić) о приказу ауторке у серији *Девојке (Girls)*, односно о приказу младе девојке која стреми да постане ауторка у неолибералном контексту. Разматрана су питања о родној улози, женском ауторству, женским темама, интимности, аутентичности писања и друга.

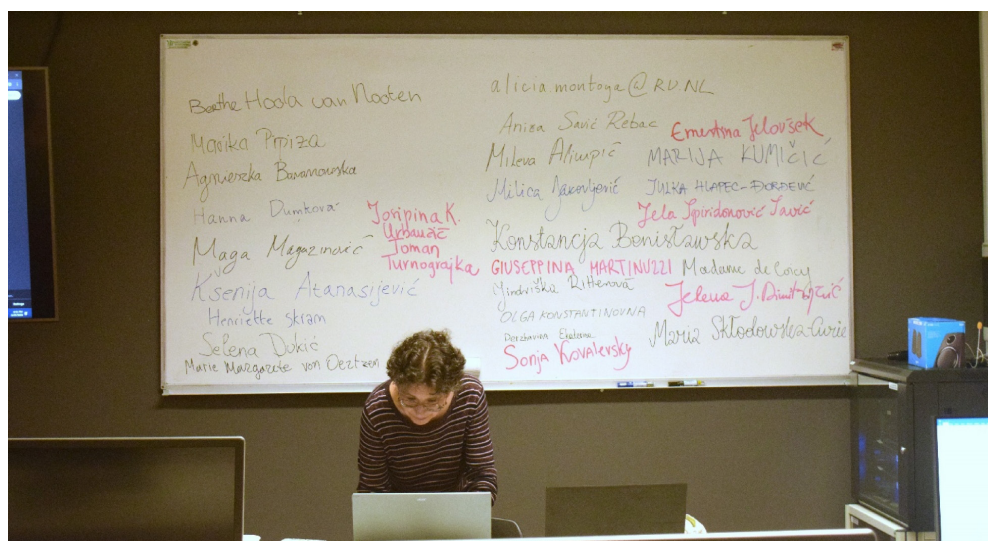
Радионица Маше Грдешић – шренуџак из серије Girls

Након тога, уследио је интервју Саре Вукотић, истраживачице на Универзитету у Новој Горици, уједно и чланице организационог тима Летње школе, са Аном Чигон (Ana Čigon), словеначком мултимедијалном уметницом која је представила снимке својих радова и изложби. Говорила је о свом креативном процесу, мотивацији, интерсекцији активизма и различитих уметничких медија.

У поподневним часовима одржана је радионица на бази података SHEWROTE, где је сваки полазник уређивао и уносио библиографију и биографију једне ауторке коју је сам изабрао, обогаћујући тиме садржај и рецепцију. Радионица је изазвала много интересовања, па и одушевљења полазника.

Приказ крайкометражної фільма Францка (2015) Ане Чиїон

Алисија Монтоја и списак ауторки које су унеле у бази података

Четврти дан је почео радионицом студената Универзитета у Београду са професорком Биљаном Дојчиновић о улози рода и креативности за време студентских протеста у Србији. Уводно предавање је било историјски осврт на студентске протесте од 1968. преко деведесетих година до данас. У другом делу предавања студенти су говорили о сопственом учешћу, креативном доприносу и улози медија, и представили своје презентације на ту тему.

Са уводног предавања Биљане Дојчиновић

Након тога је уследила радионица Матеја Хриба (Matěj Hřib) о стратегијама креативног читања и писања, од палимпсеста до интернет мимова, односно о томе како популарна култура, интернет мимови и фанфикција обликују и преиспитују устаљене и доминантне наративне форме.

Радионица Матеја Хриба - од палимпсеста до интернет мимова

Завршног дана су Дарко Илин и Наталија Топоровска (Natalia Toporowska) одржали радионицу о „квир-зиновима“ (Queer-zines) и магазинима који су излазили у Централној Европи током касног социјализма и раног пост-социјализма – од осамдесетих година прошлог века до друге деценије 21. века у Словенији, Пољској, Чешкој и Србији. Полазници су у групама или самостално правили сопствене постере инспирисани темом радионице, те је као резултат проистекао јединствен квир-зин *Нова Квирица 2025* (Nova Kvirica 2025).

Радионица - њрављење квир њосћера

Летња школа се завршила индивидуалним пројектом свакога полазника у виду презентација – постера који су обухватили главне црте интердисциплинарних приступа и креативних иновација. Представљени су радови који су замишљени као предлог пројекта који би се потенцијално могао материјализовати и реализовати. За разлику од прошлогodiшње летње школе која је одржана у Љубљани и више се базирала на усвајању теоријских аспеката, овогодишња летња школа се више фокусира на саму креативност свакога полазника, померања и превазилажења граница уметности на иновативан и јединствен начин, не само у домену књижевности, него и филма, телевизије, музике, сликарства, и друго.

Завршног дана додељене су и дипломе учесницима летње школе, а организатори су поздрављени аплаузом и захвалношћу за незаборавни сусрет у Новој Горици.

Каија Михурко и Дарко Илин – уручивање дипломе

Текст и фотографије: Јована Рашковић
<https://orcid.org/0009-0002-2239-7304>